

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคูณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาและค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานธนาคารออมสินแต่ละสาขา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี จำนวน 297 คน (ธนาคารออมสิน, 2553, ตุลาคม 15)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากพนักงานธนาคารออมสินในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดลพบุรี มีจำนวนจำกัดจึงทำการเก็บจากจำนวนของพนักงานธนาคารออมสินในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดลพบุรีทั้งหมดทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 - 15 ตุลาคม พ.ศ. 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีจำนวน 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งงาน และพื้นที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี ตามกรอบแนวคิดของสมยศ นาวิการ (2546, หน้า 163) ครอบคลุมปัจจัยรวม 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านลักษณะทางร่างกาย 2) ด้านสติปัญญา 3) ด้านบุคลิกภาพ 4) ด้านลักษณะการทำงาน และ 5) ด้านลักษณะทางสังคม โดยลักษณะของแบบสอบถามมีจำนวน 24 ข้อ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยมีการกำหนดคะแนนตามสเกล (ยูทธ ไกยวรรณ, 2546, หน้า 141) ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงาน
ธนาคารออมสิน มากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงาน
ธนาคารออมสิน มาก
- คะแนน 3 หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงาน
ธนาคารออมสิน ปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงาน
ธนาคารออมสิน น้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงาน
ธนาคารออมสิน น้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตาม
ตัวแปรที่ศึกษา

2.3 สร้างข้อคำถามฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนด

2.4 นำร่างแบบสอบถามไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้
ข้อเสนอแนะ

2.5 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน
3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และผู้วิจัยนำมาหาค่าดัชนีความ
สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (item objective congruence index : IOC) โดยให้
คะแนนเป็น 3 ระดับ คือ

+1	หมายถึง	สอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา

โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และ
ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.85 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรซึ่งไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้
สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ,
2542, หน้า 114) และค่าที่ได้คือ 0.956 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

2.7 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและนำไปใช้รวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ทุกฉบับ ตรวจสอบการให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ โดยวิธี แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงาน ธนาคารออมสิน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี โดยการวิเคราะห์แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายข้อมูลคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี มีคะแนนเฉลี่ยโดยกำหนดช่วงคะแนนตามเกณฑ์ (ซูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 85) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง ระดับคุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความร่วมมือแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ให้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 297 ฉบับ

2. ผู้วิจัยแนะนำตัวต่อกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งแจ้งความมุ่งหมายการวิจัยของการศึกษา และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แนะนำวิธีการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยทำแบบกำหนดวัน เวลาที่จะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 ฉบับ ระยะเวลา 15 วัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง คุณลักษณะผู้จัดการที่พึงประสงค์ของพนักงานธนาคารออมสิน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี จำนวน 297 คน หาได้จากสูตร ดังนี้

ผู้วิจัยการวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542, หน้า 114)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบประเมินค่า โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) หาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของครอนบาค (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542, หน้า 114)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือเครื่องวัด

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพรรณนา (descriptive statistics)

2.1 ค่าร้อยละ (percentage) (กนกทิพย์ พัฒนาพัฑฒันท์, 2543, หน้า 1-2)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	f	แทน	ความถี่
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 35)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติอนุมาน (inferential statistics)

3.1 สถิติการทดสอบที (t- test) ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม คำนวณได้จากสูตร ดังต่อไปนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 317)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{(n_1 - 1) + (n_2 - 1)}$$

$$\begin{aligned} df(v) &= (n_1 - 1) + (n_2 - 1) \\ &= n_1 + n_2 - 2 \end{aligned}$$

เมื่อ	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2
	S_p^2	แทน	ความแปรปรวนร่วม
	n_1, n_2	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2
	df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ

3.2 สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) โดยการทดสอบเอฟ (F- test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป มีสูตรดังต่อไปนี้ (กนกทิพย์ พัฒนาพัณธ์, 2543, หน้า 170-174)

$$F = \frac{\text{ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม}}{\text{ความแปรปรวนภายในกลุ่ม}}$$

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	การแจกแจงเอฟ (F distribution)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม(mean square between groups)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean square within groups)

3.3 สูตรการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (post hoc test) โดยใช้สูตรของฟิชเชอร์ (Fisher's Least - Significant Difference : LSD) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 333)

$$LSD = t_{\left(\frac{\alpha}{2}, v\right)} \sqrt{MSE \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ	LSD	แทน	ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณสำหรับการทดสอบตัวอย่างกลุ่มที่ i และ j
	$t_{(\frac{\alpha}{2}, v)}$	แทน	เป็นค่าจากตารางการแจกแจงที่ระดับนัยสำคัญ α และระดับขั้นเสรี v
	V	แทน	ระดับขั้นเสรีของความผันแปรภายในกลุ่มหรือความคลาดเคลื่อนของการทดลอง
	MSE	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
	n_i, n_j	แทน	ขนาดตัวอย่างของประชากรที่ i และ j ตามลำดับ